

Új kezdeményezések egy kisváros gyermekkönyvtárában

2001-ben a komáromi gyermekkönyvtárba beiratkozott olvasók száma 20%-kal nőtt, a látogatók száma pedig megháromszorozódott. Kisvárosként erre az eredményre joggal lehetünk büszkéek, annál is inkább, mert a fenntartói támogatásunk ebben az évben soha nem tapasztalt módon a minimálisra zuhant.

Kihasználva az NKA pályázatát, széleskörű programsorozatot hirdettünk minden korosztály számára. Az óvodásoknak rajzpályázatot és szórakoztató könyvtári foglalkozásokat szerveztünk. Szorosabbra fűztük a kapcsolatunkat az iskolákkal is. Nem telt el olyan nap, hogy ne jött volna könyvtárlátogatásra osztály. Az iskolásoknak az „olvasás éve” alkalmából olvasópályázatot írtunk ki. A feladatok rendkívül egyszerűek voltak, csak azt igényelték, hogy a gyermek figyelmesen elolvassa az adott művet. Mivel csak könyvtári tagok vehettek részt a versenyben, ez is növelte a beiratkozott olvasók számát. Mint utóbb kiderült, feladataink szervesen beépültek az iskolák tananyagába.

Nem csupán a gyerekekre gondoltunk. Olvasás konferenciát szerveztünk, amelyre szülőket, óvónőket, tanítókat és könyvtárosokat hívtunk meg. A konferencia résztvevői rádobhettek arra, hogy milyen fontos gyermekkorban az olvasás, a felolvasás, és megismerhették a Komáromban alkalmazott olvasástanítási módszereket.

Programjaink szervezése során valós igényeket próbáltunk meg kielégíteni, így jöttek létre a havonta tartott kézműves foglalkozások. Szülői kezdeményezésre alakítottuk meg ovi-klubunkat, ahol az ovisok minden héten mesét hallgathatnak, barkácsolhatnak, és fejlesztő, iskola-előkészítő feladatokat oldhatnak meg.

Az ISM pályázatának elnyerésével diákklapot jelentethetünk meg ebben a tanévben. A *Pandát* - ez a címe az újságnak - a gyerekek írják és szerkesztik.

Decemberben már világosan láttuk, hogy

sikeres évet zárunk, így a gyerekek és mi magunk is ünnepeltünk az ünnepi gyermekkönyvhéten. Ezen a héten zajlott pályázataink eredményhirdetése, ekkor nyitottuk meg „A betlehemi jászol” kiállítást, mely egész Komárom (sőt Észak-Komárom) ügyes kezű polgárait megmozgatta. Itt volt Marék Veronika, aki a kicsiket, nagyokat, tanárokat és a könyvtárost is lenyűgözte. Rendhagyó történelem órát tartott a nagyobbaknak Szénássy Zoltán észak-komáromi helytörténész, ráébrésztve a gyerekeket arra, miért is lehetnek büszkéek komáromi mivoltukra. A Feszty iskola másodikosai saját meséiket olvasták fel az ovisoknak. Járt nálunk a Holló együttes, volt karácsonyi kézműves foglalkozás, műveltségi vetélkedő, a könyvtár színjátszói betlehemeztek. Természetesen nem hagyhattuk ki Harry Pottert sem, az érdeklődőknek vetélkedőt szerveztünk ezekből a könyvekből. Bár az egyhetes rendezvény megszervezése rendkívül sok munkával járt, örömmel nyugtáztuk, hogy az egy hét alatt több mint ezer gyermek látogatott el könyvtárunkba.

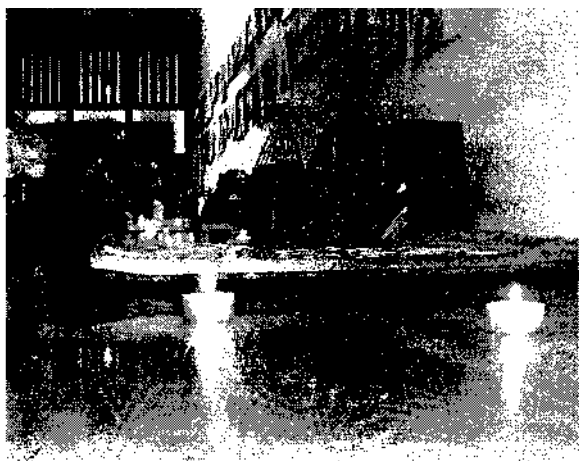
Programjaink támogatásához igyekeztünk szponzorokat is megnyerni. Három komáromi cég vállalta egy-egy rendezvényünk támogatását. (Ehhez persze 30-at kellett megkeresni.)

2002-ben is folytatjuk sikeresnek bizonyult programjainkat, foglalkozásainkat, próbáljuk biztosítani hozzá a megfelelő anyagi hátteret. Úgy gondoljuk, hogy egy könyvtárban minden év az olvasás éve, de a gyerekek „becsalogatásához” sajnos kevés egy jó könyvet ígérni. Minden nem szigorúan vett könyvtári tevékenység, szolgáltatás megvalósítása rengeteg plusz munkával és költséggel jár. Tudomásul kell azonban vennünk, és a fenntartóknak is bizonyosságot kell adnunk arról, hogy ezeknek létjogosultsága van.

Mikolasek Zsófia

könyvtáros

Komárom, Városi Könyvtár

A komáromi betlehemi jászol kiállítás képeiből

Az olvasás éve programjai Kisbéken

Programok:

1. 2001. október 17-én barátság fesztivált szerveztünk a Városi Sportcsarnokban. (Saját finanszírozás.)

Felléptek: Schützenbruderschaft Höngen, a Hünshoveni Ifjúsági Kórus, a Heinsberg Kreis-Zeneiskola Németországból, a Midlothiami Iskolák Együttese, a Penicniki Népzenei Csoport Skóciából, a kisbéri Bakony Néptánc Együttes.

2. 2001. október 21-én „Hazádnak rendületlenül” című műsorával lépett fel a Kolárovoí (Szlovákia) Kis-Duna Menti Rocksínház Társulata a Városi Sportcsarnokban. (Saját finanszírozás.)

3. 2001. november 1-én Pap Gábor professzor, egyetemi tanár tartott előadást „Magyarnak lenni” címmel a Városházán. (A Polgármesteri Hivatal finanszírozása.)

4. 2001. november 7-én „a magyar tudomány napja” megünneplése, csillagászati előadás és távcsövezés a Városi Könyvtárban. (Saját finanszírozás.)

5. 2001. november 12. Helytörténeti vetélkedőt rendeztünk az általános iskolásoknak. (Saját finanszírozás.)

6. 2001. november 14-én író-olvasó találkozó volt Schmidt Egon íróval a városi könyvtárban. (A Nemzeti Kulturális Alapprogram Könyvtári Kollégiuma pályázati támogatásával.)

7. 2001. december 9-én „Utazás a magyar költészetben Janus Pannoniustól Márai Sándorig” címmel előadói est volt a Város-

háza Dísztermében. (A Nemzeti Kulturális Alapprogram Könyvtári Kollégiumának pályázati támogatásával.)

8. 2001. december 10-én találkozási szerveztünk Juhász Árpád földtörténeti kutatóval a városi könyvtárban. (A Nemzeti Kulturális Alapprogram Könyvtári Kollégiumának pályázati támogatásával.)

9. 2001. december 11-én a „Muzsika hangja” című családi musicalt mulatták be a Fővárosi Operett Színház művészei, karácsonyi ajándékként a Kisbéken és környékén élő gyerekeknek. Az előadást 1500-an tekintették meg a Városi Sportcsarnokban Kisbéken. (Nemzeti Gyermek és Ifjúsági Közalapítvány pályázati támogatásával)

10. 2002. január 19. „Magyar feltámadás” címmel Beregszászi Olga Erdélyből származó előadóművész pódium műsora hangzott el a Városháza Dísztermében. (A Nemzeti Kulturális Alapprogram Könyvtári Kollégiuma és a Művészeti Szabadművelődési Alapítvány pályázati támogatásával.)

A fenti programokhoz természetesen nagy szükség volt a pályázati támogatásokra, de saját forrásunkon kívül anyagi és szellemi összefogásra is a város intézményeivel és civil szervezeteivel, hiszen minden rendezvényünk ingyenes volt. A különböző programokon közel 3000-en vettek részt.

Puskás Teréz

igazgató

Kisbér, Városi Könyvtár és
Közművelődési Intézmények

Újra van könyvtár Tokod-Üveggyárban

Az üveggyári településrészen élők hosszú évek óta nélkülözik a könyvtári szolgáltatásokat. A kilencvenes évek legelején az üveggyár

Ilyen volt...

átalakulásával egy időben megszüntették a szakszervezeti könyvtárat. A könyvtár állományát az ottani általános iskolának ajándékozták. A képviselőtestület döntése értelmében a nagyközségi könyvtár könyvtárosainak kellett a könyveket átletárolni, címlélni. Ez a munka 2 évig tartott.

Időközben kiderült, hogy ez az állomány nem megfelelő egy iskolai könyvtár számára, mert zömében szépirodalom és speciális szakirodalom. Ekkor újabb döntés született. Legyen az üveggyárban közművelődési könyvtár, amely mind a felnőtt, mind a gyermek lakosságot ellátja. Ezt a feladatot ismét mi kaptuk meg, hozzunk létre egy fiókkönyvtárat. A szakszerűtlen átszállítás következtében (a költöztetésről elfelejtettek értesíteni bennünket), kezdhettük újra a könyvtári rend kialakítását. A könyvekben az iskolai könyvtári pecsétet

községi könyvtárra kellett cserélnünk és újra leltározni az egész állományt.

Munkánk végeztével érkezett a hír, hogy a

...ilyen lett

„Könyvtárpártoló önkormányzat” pályázaton első helyezést értünk el, amely 1 millió forintot jelentett könyvtári fejlesztésekre.

Ebből a pénzből új polcokat, szőnyeget, függönyöket vásároltunk a fiókkönyvtárba.

Szintén a pályázat segítségével újítottuk fel a községi könyvtárat is, ahova 2 db számítógépet, bútorokat, szőnyeget, függönyöket vettünk.

2001-ben megnyitottuk a fiókkönyvtárat a művelődési ház emeletén. Az átvett 6003 kötethez 900 db-ot vittünk át, kibővíthető a szegényes ifjúsági irodalmat és a nagyon hiányos kézikönyvtári állományt.

Több évi hanyattatás után ismét az olvasókat várják és szolgálják a könyvek. Sikerült megoldanunk az üveggyárban élő 1000 fő könyvtári ellátását egy szép, kulturált környezetben.

Papp Antalné

könyvtárvezető

Tokod, Községi Könyvtár

Vendégünk volt Csorba Csaba

Rendhagyó történelem órára hívtuk iskolánk tanulóit egy fagyos decemberi délelőttön.

Vendégünk volt Csorba Csaba író, történész, akit arra kértünk, hogy regéljen nekünk középkori váraink dicső korszakairól.

A rendkívül szimpatikus előadó nagyon örült meghívásunknak. Felkérésre hamarosan elkészíti Esztergom és környékének útkönyvét, így külön öröm volt számára, hogy Dorogra jöhetett. Na-

gyon izgalmas a téma, amivel munkája során foglalkozik, hiszen váraink élete mindannyiunkat régóta érdekelt.

Jó volt hallgatni a történeteket a várak építéséről, lakóinak mindennapos életéről.

Sajnos a háború után Magyarországon kevés vár maradt épségben, s anyagi okok miatt ezek eredeti állapotban történő visszaállítása csak napjainkra vált lehetségessé.

Számtalan kérdés elhangzott a gyerekek részéről, sajnos az idő rövidege miatt sok megválaszolatlan maradt.

Reméljük, hogy lesz még alkalom a találkozási a jövőben is, talán a legközelebbi ap-

ropót az újra megjelenő útikönyv fogja szolgáltatni. Ezt mindannyian nagy izgalommal várjuk.

G. Pintér Gabriella
gyermekkönyvtáros
Arany János Városi Könyvtár
Dorog

Az „olvasás éve” 2001

Gyermekkönyvtárunk könyvajánlási pályázatot hirdetett „Te még nem olvastad?” címmel. A pályázat célja az volt, hogy a gyerekek saját korosztályuknak ajánljanak olvasni valót, hogy ez által gondolkodásra, állásfoglalásra, véleményalkotásra ösztönözzük őket.

Dorogi iskolákból és a környező települések olvasást szerető gyerekei közel 40 pályázatot küldtek be. Gárdonyi Gézától Móra Ferencen keresztül, a külföldi írókig, Dumas, Stanley és persze a most igen divatos Harry Potter történeteit ajánlották a gyerekek, hogy csak néhányat említsék a sok mű közül.

A zsűri elnöke, Cselenyák Imre - helyi író - értékelő beszédét azzal kezdte, hogy mindenki győztes, aki olvas. Ez igaz, hiszen az olvasással lehet részese az ember egy olyan csodálatos élménynek, mely által mindenki a saját képzelete alapján alkotja meg a könyvben szereplő alakokat, helyszíneket, dobpergéseket.

A pályázó gyerekek már az olvasók táborát erősítik. Ők remélhetőleg megtalálták a helyes arányt az olvasás, a film és a számítógép adta lehetőségek között.

Négy csoportban osztottunk ki értékes könyvjutalmakat. **Alsós korcsoport:**

I. Chujásh Gábor (Eötvös isk.) 5-6.

osztály:

I. Süttő Ildikó (Zrínyi isk.) és
Minczér Tamara (Eötvös isk.)

II. Szányi Orsolya (Zrínyi isk.) III.

Baráth Csaba (Eötvös isk.)

7. osztály:

I. Hajdú Viktória (Bajna)

II. Zimmerer Erzsébet (Eötvös isk.)

III. Pallagi Andor (Bajna)

8. osztály:

I. Anger Zsuzsa (Eötvös isk.)

II. Keresztesi Tímea (Dózsa isk.)

III. Németh Tamás (Eötvös isk.)

Különdíjat kapott:

Bojtor Dávid (Zrínyi isk.) - legfiatalabb pályázó

Verpeléti Dávid (Petőfi isk.) - legszebb illusztrációt beküldő

André Krisztina (Petőfi isk.)

Hauszler Nóra (Eötvös isk.)

Kürtösi Erika (Zrínyi isk.)

De, hogy senki ne menjen haza üres kézzel, minden pályázó oklevelet kapott és üdítővel, csokoládéval vendégeltük meg a gyerekeket. Jó látni, és tudni, hogy az olvasásnak továbbra is vannak hívei.

Reméljük, a kör bővülni fog és nemcsak az olvasás évében.

Gurinné Pintér Gabriella

gyermekkönyvtáros
Arany János Városi Könyvtár
Dorog

Túri Róbert: *Komárom-Esztergom megye néprajzi bibliográfiája*

Többévi kutató- és feldolgozó munka eredményeként megjelent dr. Túri Róbert volt könyvtári szaktanácsadó összeállításában a *Komárom-Esztergom megye néprajzi bibliográfiája* című kiadvány. A községtörténettel és az egyes községek néprajzával foglalkozó kollégáknak mindig gondot okozott, hogy nem ismerték a vizsgált

helység kutatási előzményeit, nem tudták, mit és milyen mélységben dolgoztak már fel az elődök az egyes községek néprajzából.

A most megjelent bibliográfia ezeket az előzményeket tárja fel. Több mutató is segít a tájékozódásban. A földrajzi, a szerzői és közreműködői, valamint a tárgymutató a címeknek

megfelelően tartalmazza a vonatkozó tételszámokat, s az adott tételszám alatt megjelölt bibliográfiai adat lelőhelyét, megkönnyítve ezzel az egyes községek/városok, a szerzők és a témák megkeresését a bibliográfiában. A

megjelent bibliográfia a történelmi Esztergom és Komárom vármegyék adatait tartalmazza egészen napjainkig, tehát a két egykori megyének a ma Szlovákiában lévő községeit is feldolgozza.

Újabb könyv Tata történetéből

Tatán az idei évben több új könyv kiadásának örülhettünk - kezdte mondandóját ifj. Gyüszti László, a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár igazgatója - azon a rendezvényen, amelyen dr. Körmendi Géza újabb helytörténeti kutatásait közreadó kötetét mutatták be. Az olvasás éve alkalmából a tatai önkormányzat jó néhány könyv kiadását támogatta - emlékeztetett ifj. Gyüszti László - az áprilisban megjelent *Tata katonáit.*, és szintén az ünnepi könyvhét alkalmából dr. Túri Róbert szerkesztésében megjelent *Komárom-Esztergom megye néprajzi bibliográfiája* című kötetet is. Augusztusban mutathattuk be Turczi István *Deodátus* című munkáját, melyben a szerző sajátos látásmódban, szépirodalmi megfogalmazásban írta meg a város történetét. Az is-

mert helytörténész, dr. Körmendi Géza eddigi számos megjelent tanulmánya és könyve után most Tata és Tóváros 1939 és 1949 közötti időszakának történetét dolgozta fel.

A most megjelent könyv hiányt pótol - fejtette ki a szerző -, mert már korábban felvetődött, hogy városunk ezen koráról igen hiányosak az ismereteink. Ez indított arra, miután ezzel kapcsolatosan jóval korábban elkezdtem már az anyaggyűjtést -, hogy azt könyv formájában tegyem közkinccsé. Vannak olyan adatok, amelyeket már 30 éve kutattam fel, utalt a szerző a könyv megszületésének körülményeire.

Crisan Marius

KEM Hírlap, 2001. dec. 22. 298. sz.

Aki olvas, boldogabb és gazdagabb Egyházközségi könyvtár alakult Csolnokon

Egyházközségi könyvtárat hoztak létre a dorogi bánayvidéken található Csolnokon. Az avatónepséget Rózsafüzér Királynője napján, a templomban megrendezett irodalmi áhítat után tartották. Ekkor alakult meg az Actio Catholica egykori igazgatójáról, Nagy Miklós papköltőről elnevezett irodalmi és olvasókör is.

A keresztény élethez hozzátartozik az olvasás. A könyvtár és az olvasókör legfőbb célja, hogy a hívek megtapasztalják: aki olvas, boldogabb és gazdagabb lesz - fogalmazta meg a könyvtárávató kapcsán Szeifert Ferenc plébános. A könyvtárban az alapvető könyvek mellett megtalálhatók a mai katolikus folyóiratok, és lehetőséget biztosítanak a legújabb hitbuzgalmi kiadványok megismerésére és beszerzésére is.

Ezen túl itt rendezik az irodalmi délutánokat, itt mutatkozhatnak be az egyházközség írógató, verselgető tagjai.

A plébános atyától megtudtuk, a csolnoki hívek között két ismert szerző is van, Klinger József és Kenzler Tamás, akik verseket és színdarabot írnak.

Az olvasóvá nevelés elősegítése érdekében két díjat is alapítottak. A Nagy Miklós-díjat azok kaphatják meg, akik olvasónaplóban rögzítik olvasmányélményeiket, szavalóversenyeken, irodalmi előadásokon szerepelnek, és a katolikus sajtó terjesztéséből is kiveszik részüket. A Reichenbach István-díjat azoknak adják, akik a magyar és a német nyelvhasználatban is kimagasló eredményeket érnek el (Reichenbach István Csolnokon született, 1945-ig az esztergomi egyházmegye papja volt, majd a salzburgi egyházmegyében szolgált, és egyforma tökéletességgel írt és prédikált magyarul és németül.)

KEM Hírlap, 2001. nov. 13. 4. l.

Vita a gyermekirodalomról

Megjelent az *Új Forrás* novemberi száma

Nem lebecsülendő témának szentelte az *Új Forrás* szerkesztősége megyei folyóiratunk novemberi számát. Tudós irodalmárok, szerkesztők, kritikusok - nem utolsósorban írók - a gyermekirodalomról vitáznak, még hozzá nagyon szenvedélyes hangon. A pengeéles vitát az előző számban közreadott tanulmány váltotta ki - Lovász Andrea kritikus *Gyermekirodalom* címmel írt meglehetősen kritikus hangvételű elemző tanulmányt. A szerző a *Gyermekirodalom* című kézikönyv bírálata alapján mond ítéletet a gyermekekhez szóló irodalom értékelésének színvonaláról - tizenegy szerző közös munkájáról. A szerteágazó vita bemutatására nem vállalkozhat egy rövid recenzió. Az már önmagában is nagy eredmény, hogy megszólalnak gyermekkönyvek írói - hangjátékok és egy játékos pályázat nyomán született „mecsokrot” is közread a folyóirat.

Egy, a vitán túlmutató műhelybeszélgetést feltétlen ki kell emelni a novemberi szám anyagából. Varkoly László tatabányai képzőművész - festő, szobrász - vall közérzetéről, terveiről, lehetőségeiről. Wehner Tibor művészettörténész többek között ezt kérdezi a művésztől: másfél évtizede telepedtél le Tatabányán, azóta kitartóan itt élsz. Mi ez a nagy Tatabánya-rajongás? Egy rövidített idézet a válaszból: Rajongásról szó sincs. Itt a házam, a műhelyem, amit tizenöt év alatt felépítettem... Ez egy kényszerpálya. Tatabányán a közelmúltban állítottak négy szobrot, ezek közül három megbízás volt, így tehát pályázni sem tudtam. Pedig szerettem volna megcsinálni békás szobromat, úgy képzeltem el, hogy ez egy vidám szökőkút lesz... Leadtam a városnak, nem is válaszoltak...

(G. G.)

24 Óra, 2001. nov. 13. 12. l.

Könyvtárat építenek

Dorog város önkormányzata, a Petőfi Sándor Általános Iskola könyvtár épületére vonatkozó jogerős építési engedély birtokában a munkálatok elvégzésére pályázatot írt ki. Öt céget kértek fel ajánlat megtételére. Egy vállalkozás nem jelentkezett, egy csapat csak a kikötött határidőn túl tudta letenni ajánlatát a pályázatot kiírók asztalára. A pályázatok elbírálása során az önkormányzat gazdasági, városfejlesztési és környezetvédelmi bizottsága megtárgyalta - és

meghozta döntését. A bizottság a munkák elvégzésére a legkedvezőbb ajánlatot tevő SAMO Bt.-t jelölte meg. A betéti társaság árajánlatában 15 millió forint szerepelt. A szerződést aláírták, a munkaterületet átadták a cégnek. A kivitelezés költsége tizenötmillió forint, várható befejezési határideje 2002. március 31.

F. K.

24 Óra, 2001. 265. sz. nov. 14. 5. l.

Németh László életművére emlékeztek

Száz esztendeje született Németh László, és a 2001. esztendő kiemelkedő eseménye volt a nagy író életművére emlékező centenáriumi rendezvénysorozat. Dr. Monostori Imre, a tatabányai József Attila Megyei Könyvtár igazgatója, a Németh László Társaság elnöke nagyon fontos szerepet vállalt az eseménysorozat előkészítésében és rendezésében. A társaság elnöksége tegnap összegezte a megemlékezés tanulságait a Magyar Írószövetség székházában. Monostori Imrével beszélgettünk.

- Lehetetlen valamennyi centenáriumi rendezvé-

nyünket felsorolni, több mint nyolcvan megemlékezést tartottak szerte az országban és határainkon túl - mondja Monostori Imre. - Társaságunk a Petőfi Irodalmi Múzeummal közösen konferenciát rendezett életművéről, és Mádl Ferenc köztársasági elnök mondott nyitó beszédet. A Magyar Tudományos Akadémián felolvasó ülésen emlékeztek munkásságára. Többnapos eseménysorozat zajlott le Hódmezővásárhelyen, tanári működésének színhelyén és szülővárosában, Nagybányán. Több helyen emléktáblát

avattunk, így Sajkódon, ahol nagyon sokat dolgozott, az Esztergom közeli Sátorkőpusztán és Kecskeméten is. Megkoszorúztuk emléktábláját a balatonfüredi Pantheonban. Negyven központi folyóiratban, lapban mintegy száznyolcvan írás, tanulmány látott napvilágot.

- *Tatabánya is helyszíne volt a rangos megemlékezésnek...*

- A megyei könyvtár rendezvényén több jelentős kötetet mutattak be a szerzők. Fűzi László *Alkat és mű* címmel írt átfogó értékelést Németh László életművéről. Megismerhették az érdeklődők *A minőség forradalmára* című kötetet, amely a Nap Kiadó gondozásában, az In memóriam... sorozatban jelent meg, és anyagának összeállításával engem bíztak meg. A kötetben írók, költők mondanak véleményt, értékelést egy másik íróról.

- *A megemlékezések zárásaként megjelent a Németh László Emlékkönyv...*

- Ebben a kötetben azokból az előadásokból, tanulmányokból adunk közre válogatást, amelyek a centenárium alkalmából jelentek meg. Negyvenhárom szerző műve van benne - akadémikusok, irodalomtörténészek, kiemelkedő személyiségek szólaltak meg.

- *Mi volt a hozadéka a centenáriumi esz-*

tendőnek?

- Örömmel mondhatom, nem várt lelkesedést tapasztalhattunk. Jó érzés volt látni, milyen széles körben mozdulnak meg az emberek. Iskolák, művelődési házak sora tartotta fontosnak, hogy megemlékezzen a nagy íróról. A televízió is sokoldalúan tudósított az eseményekről, szinte alig tudtunk a felkéréseknek eleget tenni. Itt, a megyei könyvtárban is készült munkásságáról összeállítás. Bemutatták a Németh családot, a régi archív felvételeket, és a Németh László műveiből készült filmeket is újra láthatta közönség.

G. G.

Gyűlnek a milliók a szoborra

Annak is örülünk, hogy a Társaság kezdeményezése Németh László szobrának felállítására visszhangra talált. Eddig mintegy négymillió forint gyűlt össze, és bár hiányzik még a várható költségek egy része, de 2002-ben felavathatjuk Németh László szobrát Budapesten, a Szilágyi Erzsébet fasorban tervezett helyszínen, a lakóháza közelében.

24 Óra, 2001. dec. 11. 5. l. 288. sz.

Népi iparművész kiállítása Lábatlanon

Tegnap nyílt meg dr. Kovács József népi iparművész, fafaragó kamarakiállítása Lábatlanon, a Vitéz Sággy Antal Közművelődési Könyvtárban. A tárlatot Török István, a település polgármestere nyitotta meg, aki méltatta az alkotó, dr. Kovács József munkásságát. Mint mondta: az alkotásaiban benne rejlik a saját maga iránti igényesség, a minőség iránti elkötelezettség. A művészt bemutatta, mint a közös szolgálatért aktívan tevékenykedő alkotót.

A népi iparművész nagyon jól ismeri a paraszti világot, és már gyermekkorában lenyűgöző látványt nyújtott számára a hatalmas faszerkezetek kézi erővel történő fűrészelése, bárdolása.

Tudatosan fordult a népművészet felé, és készült a népi tárgyalkotás művelésére. Az alkotás örömeiben a teljes szabadság és az ön-

megvalósítás kibontakozását élte meg. Alkotásainak anyaga fa, szaru, csont. A fafaragáson kívül szívesen foglalkozik karcollással, fém-, csontberakással - a készítendő tárgyak jellegének megfelelően.

Alkotásai között található népi bútorok, használati tárgyak, domborművek. Kilenc éven keresztül tagja volt a tatabányai országos fafaragó tábornak, rendszeres kiállítója megyei és országos kiállításoknak.

A népi fafaragó, dr. Kovács József kiállítása Lábatlanon január 28-a és február 8-a között tekinthető meg a könyvtár nyitva tartási idejében.

N. Lakics Zsuzsa

K-EM Hírlap, jan. 26. 22. sz. 2. l.

A könyvek különleges illata

Átadták az olvasás éve pályázat díjait

Tatabányán, a József Attila Megyei Könyvtárban tegnap délután átadták az olvasás éve alkalmából meghirdetett pályázat díjait. A könyvtár a megye összes általános iskolájába elküldte a felhívást. Összesen tizennégyen vállalkoztak arra, hogy leírják, szerintük a könyvtár, a könyvtárosok milyen módon szeretethetik meg az olvasást. Az eseményen részt vett és beszélgetett a gyerekekkel Horgas Béla író.

A legjobbak értékes könyvet kaptak munkájukért. Az első helyezett Józán Tamás (Tatabánya, Kodály-iskola) munkáját - egyebek mellett - így értékelte a bíráló bizottság: „...olyan őszinte hévvel és gyermeki módon foglalt ál-

lást a könyvek és az olvasás mellett, hogy bárkit meggyőzne az olvasás öröméről. Az egyetlen volt, aki még a könyvek jellegzetes illatára is utalt.” A második helyezett egy szerzőpáros lett: Lévai Ágnes és Maczkó Livia (Tatabánya, Kölcsey-iskola), harmadik Róna Gábor, a tatabányai Kodály-iskola tanulója. Emléklapot kapott: Gyóri Nikolett, Lengyel Tamás, Thoma Judit, Szabó László, Szabó Péter, Tar Gabriella (Komárom, Petőfi-iskola), Franko Dóra, Franko Betta (Tata, Vaszary-iskola) Boda Mária (Nyergesújfalu, Irinyi-gimnázium), Kovács Krisztina (Tatabánya, Kodály-iskola)

T.I.

24 Óra, 2002. február 12., kedd

Jobb volt a kötelező

Vass-siker a szép beszéd versenyen

A József Attila Megyei Könyvtárban rendezték meg a Szép magyar beszéd városi és városkörnyéki iskoláinak versenyét. 14 iskola 25 tanulója először szabadon választott szöveget olvasott fel, majd a Kazinczy-díj Alapítvány által küldött kötelező szöveget tolmácsolta. A zsűri - Tóth Zsóka előadóművész, Sárközyné Pomázi Ágnes pedagógus, dr. Farkasné Juhász Krisztina pedagógus - véleménye szerint ebben az évben a szokásosnál több beszédhibás tanuló vett részt a versenyen. A kötelező jobban sikerült, a szabadon választott szöveg felolvasásakor azonban gyakran használtak rossz hangsúlyt, magyartalan beszéddallamot, túlságosan széttagolták az egybetartozó szószervezeteket.

A regionális fordulóban - április 18-20., Balatonboglár - Vass Kinga Anna, a Kodály-iskola (Felkészítő tanára: Virág Jenőné) tanulója képviseli a Tatabánya és városkörnyéki általános iskolásokat.

Eredmények: 5-6. osztály: 1. Skrinnyár Mihály, Váci-iskola (Horváth Pálné), 2. Nyerky Petra, Kodály-iskola (Virág Jenőné), 3. Fácán Eszter, Kincskereső-iskola (Farkas Györgyi). 7-8. osztály: 1. Vass Kinga Anna, 2. Seres Annamária, Váci-iskola (Ferenczi Györgyné), 3. Darabos Balázs, Árpád-gimnázium (Horváth Anikó).

24 Óra, 2002. február 11. hétfő

Nem vonult vissza a közélettől

Több évtizedig a megye és a város közművelődésének, kulturális életének, tudományos-szervező munkájának irányítója, aktív közreműködője volt. Mányoki László a napokban díszpolgári címet kapott.

(70 éves, Tatabányán született. Felesége, Ildikó könyvtáros. Fiai: László 40 éves, Csaba 34 éves. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem népművelés szakán diplomázott. 27 évig dolgozott a megyei tanács művelődési osztályán. A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat megyei elnöke. Kedvtelése: olvasás, zene, színház)
- *Milyen ótelepi vágyak foglalkoztatták a kis Lacikát?*

- A középső utcában születtem, az öreg utcában éltem. Édesapám is tatabányai születésű, az erő műben dolgozott. Anyám mindig a háztartást igazgatta. Alföldi lány volt, makói. Igazából soha nem szokta meg a várost, az Alföld után a Dunántúlt. A nagyapám anyagraktárosként, a Magyar Általános Köszémbánya Részvénytársaság érdekeltségénél Jugoszláviában dolgozott. Ott laktak, így aztán apám ott járt iskolába. Megtanult horvátul, szerbül, németül. Tőle a tisztesség, becsület, munkaszeretet örökségét, anyámtól a kultúra, művészet, olvasás szeretetét kaptam. Mindig gondoskodott arról, hogy legyen könyv a kezemben. Az akkor vásárolt Móra-, Jókai-sorozatokat örööm. Apám a *Pesti Hírlapot* olvasta, bekötve gyűjtötte. Igazából focista akartam lenni. Csili bácsi járta a grundokat, beszervezte a csapatba a gyerekeket: adtak gatyát, mezt, cipőt nem, mezítláb játszottunk. A középiskolában csábultam a színészet felé. Első jelentkezésemkor nem vettek fel, aztán bevonultam harminchat hónapra katonának.

Nem lett focista, színész sem, sőt vegyész-mérnök sem, pedig azzal is próbálkozott.

- Leszerelésem után három műszakban dolgoztam, a vegyész-mérnöki karon pedig nem volt levelező tagozat. Ötvenhettől a KPVDSZ művelődési házban voltam igazgató három évig, aztán huszonegy évet a megyei tanács

művelődésügyi osztályán dolgoztam, a közművelődési csoportot vezettem. Mindig remek kollégáim voltak. Kilencvenegyben mentem nyugdíjba, azóta is dolgozom. Akkor Katona Lacinak nem tudtam nemet mondani, vállaltam, és most is a természettudományos társulat elnöke vagyok. Érdekelt a népfőiskolai mozgalom, a honismeret. Fontosnak tartottam: csak olyan munkát vállaljak el, amihez értek, amiben kedvemem lelem. Nem vonultam vissza a közélettől máig sem. Nem titok, balra húz a szívem, ezt soha nem tagadtam meg. Kilencvenben sem adtam fel egyéniségemet, de a kételkedés jogát mindig megtartom. Rettenetesen sok minden történik az emberrel hetven év alatt: ha a munkáját érti, szereti, ha kiegyensúlyozott, nyugodt, békés családban él, elmondhatja, elégedett. A díjam a családomé, a feleségemé is, aki igazi társam.

- *Azt mondja: mindenevő az olvasásban. Most éppen mit „eszik”?*

- Csehov-novellákat olvasok. A közelmúlt nagy élménye volt számomra Sinkovics Imre könyve és Darvas Iván *Lábjegyzetek* című műve. Bartók III. zongoraversenye a kedvencem, Lisztet és Mozartot, valamint dzsesszt is szívesen hallgatok.

- *Sokan gratuláltak díszpolgári címéhez?*

- Kollégák, barátok, ismerősök ott melegében az ünnepi közgyűlésen. Az az igazi öröm, amit megoszthatok másokkal.

Gyermekévek: Félszemű Juszuf labdája

Rongylabdával focítottunk gyerekkoromban. Egy Juszuf nevű idősebb ember házáknál segédkezett: szemet, fát hordott - ételért, italért. Fura figura volt, a fél szeme bekötve, azt mondták, a mész marta ki. A mi utcánkban is dolgoztatott. A néhány fillérjéből nekünk, telepi srácoknak vett egy igazi bőrlabdát. Azóta sem felejttem.

24 Óra, 2001. dec. 11. 5. l. 288. sz.

Felzárkóztató pályázat

A helyi önkormányzatok közművelődési érdekeltségnövelő támogatásáról szóló 15/1998. (III. 31.) MKM rendelet alapján a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma (a továbbiakban: Minisztérium) pályázatot hirdet a **könyvtárak állománygyarapítási** összegének támogatására.

1. A pályázat célja

A pályázat célja, hogy az éves költségvetési törvényben biztosított könyvtári érdekeltségnövelő támogatás 10 %-ával segítse azon önkormányzati könyvtárak fejlesztését, amelyeknél az egy lakosra jutó állománygyarapítási összeg elmarad az országos átlagtól. Az országos átlag - az előzetes statisztikai adatok alapján - 2001-ben:

- **községi könyvtárakban 80 Ft/lakos,**

- **városi könyvtárakban 120 Ft/lakos.**

2. Pályázatot nyújthatnak be

Azok a községi és városi önkormányzatok, amelyeknek - a **nyilvános könyvtárak jegyzékében szereplő könyvtárai** 2001-ben a fenti átlagos összegeknél kevesebbet tudtak állománygyarapításra fordítani.

3. Pályázati feltételek

A pályázatnak tartalmaznia kell:

a) a könyvtár 2002. évre jóváhagyott költségvetését,

b) hiteles határozatkivonatot a képviselőtestület döntéséről, amely tartalmazza

- az önkormányzat által felajánlott összeget, amellyel a már jóváhagyott költségvetési támogatáson felül kiegészítik a könyvtár beszerzési keretét,

- a képviselő-testület kötelezettségvállalását arról, hogy a pályázaton elnyert és az önkormányzat által felajánlott összegeket a könyvtár rendelkezésére bocsátják.

A pályázaton elnyerhető támogatás - a fenti rendelet értelmében - megegyezik az önkormányzat által felajánlott összeggel. A rendelkezésre álló forrás összesen 31,5 millió forint. A nyertes önkormányzatok a támogatás felhasználásáról - december 30-i határral - a zárszámadás keretében, annak rendje és a központosított előirányzatokra vonatkozó szabályok szerint kötelesek elszámolni.

A 2002. évi támogatás csak olyan szervezetnek ítéltető meg, amelyik az előző évi támogatással a megadott határidőig elszámolt. Ezek a szervezetek pályázatukhoz kötelesek csatolni a 2001. évi támogatás felhasználásáról szóló részletes tartalmi és pénzügyi beszámolót.

A kiírásnak nem megfelelő, a hiányosan kitöltött adatlappal beküldött, a szükséges melléleteket nem tartalmazó, illetve késve postára adott pályázatok nem kerülnek elbírálásra. A benyújtási határidő lejártá után hiánypótlásra nincs lehetőség, azonban a Minisztérium fenntartja magának a jogot, hogy a benyújtási határidő lejártá után is bekérhessen az elbíráláshoz szükséges bármilyen iratot a pályázótól. A döntés felülbírlata nem kérhető, továbbá a pályázatok visszaküldésére a Minisztériumnak nincs lehetősége.

4. A pályázat benyújtása

A pályázatot, valamint a kitöltött adatlapot a szükséges mellékletekkel együtt 6 példányban **2002. március 31-ig** (postára adás napja) kell benyújtani a Minisztérium Pályázati Igazgatóságára. A pályázatokat kizárólag postán keresztül fogadja el a Minisztérium.

A pályázatokat az alábbi címre kérjük beküldeni:

1077 Budapest, Wesselényi u. 20-22.

Postacím: 1410 Budapest, Pf. 219.

A borítékra írják rá:

Pályázati Igazgatóság

Felzárkóztató pályázat

A pályázati adatlap átvehető személyesen a Minisztérium ügyfélszolgálatán (1077 Budapest, Wesselényi u. 20-22., telefon: 484-7102) a hivatalos ügyfélfogadási időben (hétfőtől csütörtökig 9-12-ig és 13-16-ig, pénteken 9-12-ig), **kérhető a József Attila Megyei Könyvtártól (Takács Anna)** valamint megtalálható a Minisztérium honlapján: www.nkom.hu. Pályázati adatlap postai úton csak felbélyegzett, megcímezett, A/4-es válaszboríték megküldésével kérhető. A pályázattal kapcsolatos szakmai kérdésekben a 484-7100/6853-as vagy a 484-7382-es telefonszámon, Kopcsay Ágnestől lehet felvilágosítást kérni.

Könyvtárpártoló önkormányzat pályázat

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma (a továbbiakban: Minisztérium) pályázatot hirdet a **Könyvtárpártoló önkormányzat - 2002-01-** 28 cím elnyerésére

1. A pályázat célja

A pályázat célja a könyvtárt fenntartó (vagy támogató) helyi önkormányzatok munkájának elismerése. Az eredményesen pályázó önkormányzatoknak a nemzeti kulturális örökség minisztere a „Könyvtárpártoló önkormányzat - 2002” kitüntető címet adományozza. A címhez kategóriánként megállapított pénzügyi támogatás járul, amelyet a könyvtár technikai, műszaki feltételeinek fejlesztésére kell fordítania a nyertes pályázónak. A Minisztérium a beérkezett pályázatok alapján különdíj(ka)t is megállapíthat.

A településtípus szerinti kategóriákban elnyerhető támogatások:

- I. helyezett 1 000 000 Ft
- II. helyezett 800 000 Ft
- III. helyezett 600 000 Ft

2. Pályázatot nyújthatnak be

Pályázatot nyújthatnak be azok a községi, városi és megyei önkormányzatok, amelyek az elmúlt 3 év során könyvtáruk működési feltételeit, illetve a lakosság számára nyújtott szolgáltatások színvonalát jelentősen fejlesztették.

3. Pályázati feltételek

Nem vehet részt a pályázaton az az önkormányzat, amelyik az elmúlt 3 éven belül - sikeres pályázata alapján - a címet már elnyerte.

A nyertes önkormányzatok a támogatások felhasználásáról kötelesek elszámolni. A kiírásnak nem megfelelő, a hiányosan kitöltött adatlappal beküldött, a szükséges melléleteket nem tartalmazó, illetve késve postára

adott pályázatok nem kerülnek elbírálásra. A benyújtási határidő lejárta után hiánypótlásra nincs lehetőség, azonban a Minisztérium fenntartja magának a jogot, hogy a benyújtási határidő lejárta után is bekérhessen az elbíráláshoz szükséges bármilyen iratot a pályázótól. A döntés felülbírlata nem kérhető, továbbá a pályázatok visszaküldésére a Minisztériumnak nincs lehetősége.

4. A pályázat benyújtása

A pályázatot, valamint a kitöltött adatlapot a szükséges mellékletekkel együtt 6 példányban **2002. február 28-ig** (postára adás napja) kell benyújtani a Minisztérium Pályázati Igazgatóságára. A pályázatokot kizárólag postán keresztül fogadja el a Minisztérium. A pályázatokot az alábbi címre kérjük beküldeni:

1077 Budapest, Wesselényi u. 20-22.

Postacím: 1410 Budapest, Pf. 219.

A borítékra írják rá:

Pályázati Igazgatóság Könyvtárpártoló önkormányzat - 2002-01-28 A pályázati adatlap átvehető személyesen a Minisztérium ügyfélszolgálatán (1077 Budapest, Wesselényi u. 20-22., telefon: 487-7102) a hivatalos ügyfélfogadási időben (hétfőtől csütörtökig 9-12 és 13-16-ig, pénteken 9-12-ig), **kérhető a József Attila Megyei Könyvtártól (Takács Anna)** valamint megtalálható a Minisztérium honlapján: www.nkom.hu

Pályázati adatlap postai úton csak felbélyegzett, megcímezett, A/4-es válaszboríték megküldésével kérhető. A pályázattal kapcsolatos szakmai kérdésekben a 484-7100/6853-as vagy a 484-7382-es telefonszámon, Kopcsay Ágnes-től lehet felvilágosítást kérni. A pályázatok elbírálását szakmai bizottság végzi, az eredményről a pályázók írásos értesítést kapnak.

Érdekeltségnövelő támogatás

A 15/1998. MKM rendelete alapján a nyilvános könyvtárakat fenntartó önkormányzatok érdekeltésgnövelő támogatásban részesülhetnek. Kérjük, hogy **február 25-ig** értesítsék a Megyei Könyvtárat arról, hogy mennyit fordítottak könyvtárak állományának gyarapítására. Az érdekeltésgnövelő támogatásban azon könyvtárak részesülhetnek, akik szerepelnek a

nyilvános könyvtárak jegyzékében. Kérem, hogy a **Polgármesteri Hivatalok** juttassák el azt a levelet a Megyei Könyvtárba, amelyben közlik a könyvtár éves állománygyarapítására fordított összeget. Ebbe beletartozik a teljes gyarapodás (újság, egyéb dokumentum). Kérem, hogy a jelentett összeg legyen összhangban a statisztikában szereplő összeggel.

Amennyiben a könyvtár nem igényel vissza ÁFÁT, abban az esetben a bruttó összeget kérjük megadni, amennyiben visszaigényelte, akkor a nettó összeget.

Az állománygyarapításba nem számítandó bele az ajándék, csere, köteleSPÉLDÁNY címén kapott támogatás, de az előző évi érdekltség-növelő támogatás igen.

Egyesületi hírek

A magyar Könyvtárosok Egyesülete december 4-én megtartott közgyűlésén a küldöttek többsége elfogadta a 2002. évre vonatkozó tagdíjmódosítást.

I.	0- 30 000	1000,- Ft
II.	30 000- 50 000	1500,- Ft
III.	50 000- 70 000	2000,- Ft
IV.	70 000-100 000	3500,- Ft
V.	100 000-150 000	4000,- Ft
VI.	150 000-200 000	6000,- Ft
VII.	200 000 fölött	10000,- Ft

A testületi tagsági díj 20 000 Ft/év.

Az egyéni tagok egy szervezetnél fizetnek tagdíjat. A többes regisztráció tagdíjvonzata megszűnik, ugyanakkor a tagoknak változatlanul több szervezet tevékenységébe kapcsolódhatnak be.

Kedves Kollégák!

Kérünk mindenkit, hogy az ez évi tagdíj-fizetési kötelességén essen túl mihamarabb. SzíveskedjeteK az összeget

2002. március 15-ig

eljuttatni a megyei könyvtárba.

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Komárom-Esztergom Megyei Szervezete

Dokumentumvásárlás

A főfoglalkozású könyvtárosok dokumentumvásárlására fordítható összeg ebben az évben 25 000,- Ft, amelyet továbbra is a Könyvtárel-látó Közhasznú Társaságnál (1391 Budapest. Pf.: 204. Tel.: 349-2712) lehet levásárolni. A

kedvezményezettnek körének változását a Kul-turális Közlöny 1. számában megjelent mel-léklet szerinti formában kell beküldeni február 28-i. A formanyomtatvány letölthető a NKÖM honlapjáról is.

Felelős szerkesztő: Takács Anna

Szerkesztik: ifj. Gyüsi László, Tata, Móricz Zsigmond Városi Könyvtár
Hartmann-né Rákosi Ildikó, Nyergesújfalu, Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár
dr. Horváth Géza, József Attila Megyei Könyvtár
Mikolasek Zsófia, Komárom, Jókai Mór Városi Könyvtár
Dr. Monostori Imre, József Attila Megyei Könyvtár
Pintérné Gurin Gabriella, Dorog, Arany János Városi Könyvtár
Szilassi Andrea, Tatabánya, Városi Könyvtár
Tanczerné Jakus Emőke, Tata, Kőköti Általános Iskola

Kiadja a József Attila Megyei Könyvtár, Tatabánya. Fő tér 2.
Felelős kiadó: dr. Monostori Imre igazgató
ISSN 1218 9278
Tb.MK. S-7/2002.